

III

(Подготвителни актове)

ЕВРОПЕЙСКИ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ**НА 438-АТА СИ ПЛЕНАРНА СЕСИЯ, ПРОВЕДЕНА НА 26 И 27 СЕПТЕМВРИ 2007 Г.**

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Зелена книга за подобряване на ефективността на принудителното изпълнение на съдебните решения в Европейския съюз: налагане на заповед за блокиране на банкови сметки“

COM(2006) 618 окончателен

(2008/С 10/02)

На 24 октомври 2006 г. Европейската комисия реши, в съответствие с член 262 от Договора за създаване на Европейската общност, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно предложението горе-поставено.

Специализирана секция „Единен пазар, производство и потребление“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие становището си на 18 юли 2007 г. (докладчик: г-н Pegado Liz).

На 438-ата си пленарна сесия, проведена на 26 и 27 септември 2007 г. (заседание от 26 септември), Европейският икономически и социален комитет прие следното становище със 131 гласа „за“, 1 глас „против“ и 6 гласа „въздържал се“.

1. Обобщение

1.1. С настоящата Зелена книга и като продължение на редица инициативи, целящи създаването на европейско правно пространство, Комисията дава ход на консултации относно възможността за създаване на общностен законодателен инструмент, който да направи по-ефективно принудителното изпълнение на парични вземания, като се гарантира, че определени суми в банковите сметки на длъжници във всяка държава-членка се замразяват в самото начало на съдебното производство.

1.2. Въз основа на настоящата Зелена книга, която не може да бъде разглеждана, без да се прочете и анализира приложеният към нея Работен документ ⁽¹⁾ и поръчаното изследване, на което тя се опира, изглежда, че Комисията предвижда предложението за регламент с незадължителен характер, определящ правния режим за европейска мярка за налагане на заповед за блокиране на банкови сметки, независимо от естеството на дълга и статута на страните участници. Налице са обаче някои концептуални несъответствия при определянето на обективния и субективен обхват на мярката, а преводите на документа на Комисията на някои езици са недотам надеждни.

1.3. Не е правено проучване на въздействието на подобна мярка, а в сравнително-правните изследвания, на които се опира, се разглеждат едва 15 от 27-те държави-членки на ЕС. При подобни обстоятелства Комитетът, макар да споделя опасенията на Комисията, не счита, че необходимостта от подобна мярка е безспорно доказана по отношение на субсидиарността и пропорционалността: подобен резултат би могъл да се постигне по удовлетворителен начин просто чрез изменение на две от разпоредбите на Регламента Брюксел I.

⁽¹⁾ SEC(2006) 1341.

1.4. Също така Комитетът не намира логично основание за ограничаването на обхвата на подобна инициатива до обезпечителен запор на парични суми, внесени в банкови сметки. Комитетът предлага нейният обхват да бъде разширен и до друго движимо имущество на длъжника и, след въвеждане на необходимите промени, налагане на запор след издаване на изпълнително основание. Освен това Комитетът счита за изключително важно тази мярка същевременно да бъде придружена от инициатива за прозрачност на банковите сметки, за задължения за предоставяне на информация и за необходимите правила за поверителност и защита на данните.

1.5. Комитетът изразява съгласие с Комисията, че ако въвеждането на подобна мярка се сметне за абсолютно необходимо, подходящият инструмент би бил регламент с незадължителен характер за замразяване на банковите сметки на длъжника в държави-членки, различни от местожителството или седалището на кредитора.

1.6. На тази основа, и за да изпълни напълно искането на Комисията за становище, Комитетът предлага подробни препоръки от техническо и правно естество, за да определи най-подходящия според него режим за инициативата, особено що се отнася до юрисдикцията на съда; условията, при които може да се постанови мярката; ограниченията за подлежащите на изземване суми, изключенията, гаранциите за защита на длъжника и трети страни — титуляри на общи сметки, с които имат право да се разпореждат само всички сътитуляри заедно и на съвместни сметки, при които всички сътитуляри са солидарни длъжници; обжалванията и сроковете; системата за съдебните разноски; задълженията и отговорностите на банките, в които са открити въпросните сметки и правилата на националното и международното частно право, които също могат да са приложими.

2. Основно съдържание на Зелената книга

2.1. С настоящата Зелена книга Комисията поставя началото на консултация със заинтересованите страни относно начина за подобряване на принудителното изпълнение на парични вземания. Тя предлага да се създаде европейска система за налагане на запор върху банкови сметки като възможно решение.

2.2. Комисията започва с установяване на съществуващите проблеми, свързани с принудителното изпълнение при гражданските дела в европейското правно пространство, в резултат на разпокъсаността на националните разпоредби в тази област, и признава, че Регламент (ЕО) 44/2001 (Брюксел I) ⁽²⁾ „не гарантира, че обезпечителна мярка, като запор върху банкови сметки, получена *ex parte*, се признава и изпълнява в държава-членка, различна от тази, в която е била наложена.“

2.3. Според Комисията, този недостатък може потенциално да наруши конкуренцията между предприятията, в зависимост от ефективността на съдебните системи на страните, в които въпросните предприятия упражняват дейност. Това може да се окаже препятствие за нормалното функциониране на вътрешния пазар, изискващо еднаква ефективност и темп на събиране на паричните вземания.

2.4. По тази причина Комисията представя предложение за създаване на „Европейска мярка за налагане на запор върху банкови сметки, която би гарантирала на кредитора получаването на дължимата му или искана от него парична сума чрез възпрепятстване на изтеглянето или прехвърлянето на средства, държани от длъжника му в една или няколко банкови сметки на територията на Европейския съюз“ и предлага подробен анализ на възможна правна рамка за това предложение, чиито параметри излага под формата на 23 въпроса.

3. Контекст на инициативата

3.1. Тази инициатива основателно се вписва в по-широкия кръг от мерки, приети от Комисията, с похвалната цел за създаване на европейско правно пространство, осигуряващо правна подкрепа за пълното

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (Брюксел I), в ОВ L 12 от 16.1.2001 г. Становището на ЕИСК по този въпрос бе изготвено от г-н Malosse (CES 233/2000 от 1 март 2000 г., ОВ C 117 от 26.4.2000 г.).

изграждане на вътрешния пазар ⁽³⁾, особено след преобразуването на Брюкселската конвенция в Регламент на Общността ⁽⁴⁾ и приемането на Регламента за въвеждане на европейско изпълнително основание ⁽⁵⁾.

3.2. Има известна доза истина в практическите бележки на Комисията относно проблемите, свързани с изпълнението на съдебните решения в различните европейски страни и относно разликите в разпоредбите, регламентиращи тези решения, в резултат на липсата на хармонизация на равнище ЕС на процеса на принудително изпълнение, водещо до последици, които тя основателно е поставила на преден план ⁽⁶⁾. Трябва да се изтъкне също така, че тези последици могат само да се задълбочат след неотдавнашното присъединяване на 12 нови държави-членки. В Зелената книга, обаче, Комисията пропуска да направи изключително важния преглед на своята инициатива по отношение на принципите на субсидиарност и пропорционалност.

3.3. Може да се каже, че същият резултат, или резултат с подобен ефект, би могъл да се постигне просто чрез изменение на една или две разпоредби в Регламент Брюксел I (по-специално член 31 и член 47), като се разшири обхватът му при запазване на съществуващата система. Това щеше да създаде очевидни ползи по отношение на опростяването ⁽⁷⁾.

⁽³⁾ Някои от тях са следните:

- Съобщение на Комисията относно „План за действие за достъп на потребителите до правосъдие и уреждане на потребителски спорове на вътрешния пазар“, 14 февруари 1996 г. (COM(96) 13 окончателен).
- Съобщение на Комисията относно „Към по-голяма ефективност при получаване и изпълнение на съдебни решения в Европейския съюз“ (COM(97) 609 окончателен в ОВ С 33 от 31.1.1998 г.).
- Зелена книга за достъпа на потребителите до правосъдие и уреждането на потребителски спорове на единния пазар (COM(93) 576 окончателен).
- Зелена книга за алтернативно уреждане на спорове в гражданското и търговско право (COM(2002) 196 окончателен, от 19.4.2002 г.).
- Препоръка на Комисията от 12 май 1995 г. относно периодите за плащане при търговски сделки и свързаното с нея съобщение на Комисията в ОВ L 127 от 10.6.1995 г. и съответно ОВ С 144, от 10.6.1995 г.
- Директива 98/27/ЕО от 19 май 1998 г. относно изсковите за преустановяване на нарушения, с цел защита на интересите на потребителите, в ОВ L 166 от 11.6.1998 г.
- Директива 2000/35/ЕО от 29 юни 2000 г. относно борбата със забавяне на плащане по търговските сделки, в ОВ L 200 от 8.8.2000 г.
- Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (Брюксел I), в ОВ L 12 от 16.1.2001 г. Докладчик за становището на ЕИСК по този въпрос бе г-н Malosse (CES 233/2000 от 1 март 2000 г., в ОВ С 117 от 26.4.2000 г.).
- Регламент (ЕО) № 805/2004 от 21 април 2004 г., за въвеждане на европейско изпълнително основание при безспорни вземания, в ОВ L 143 от 30.4.2004 г. Докладчик за становището на ЕИСК по този въпрос бе г-н Ravoet (CESE 1348/2002, 11 декември 2002 г., в ОВ С 85 от 8.4.2003 г.).
- Регламент на Съвета (ЕО) № 1206/2001 от 28 май 2001 г. относно сътрудничеството между съдилища на държавите-членки при събирането на доказателства по граждански или търговски дела, в ОВ L 174, 27.6.2001 г. Докладчик за становището на ЕИСК по този въпрос бе г-н Hernandez Bataller (CESE 228/2001, 28 февруари 2001 г., в ОВ С 139 от 11.5.2001 г.).
- Програма с мерки за изпълнение на принципа на взаимно признаване на решенията по граждански и търговски дела (ОВ С 12 от 15.1.2001 г.).
- Регламент на Съвета (ЕО) № 1346/2000 от 29 май 2000 г. относно производството по несъстоятелност (ОВ L 160, 30.6.2000 г.) Докладчик за становището на ЕИСК по този въпрос бе г-н Ravoet (CESE 79/2001, 26 януари 2001 г., в ОВ С 75 от 15.3.2000 г.).
- Регламент на Съвета (ЕО) № 1347/2000 от 29 май 2000 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по семейни въпроси и по въпроси за родителска отговорност за общи деца, *nak tal.* Докладчик за становището на ЕИСК по този въпрос бе г-н Braghin (CES 940/1999 от 20 октомври 1999 г., в ОВ С 368, от 20.12.1999 г.).
- Регламент на Съвета (ЕО) № 1348/2000 от 29 май 2000 г. за връчване на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела в държавите-членки; *nak tal.* Докладчик за становището на ЕИСК по този въпрос бе г-н Hernandez Bataller (CESE 947/1999, 21 октомври 1999 г., в ОВ С 368 от 20.12.1999 г.).
- Решение на Съвета от 28 май 2001 г. за създаване на Европейска правна мрежа по граждански и търговски дела, (ОВ L 174 от 27.6.2001 г.). Докладчик за становището на ЕИСК по този въпрос бе г-н Retureau (CESE 227/2001 от 28 февруари 2001 г., ОВ С 139 от 11.5.2001 г.).
- Регламент (ЕО) № 1896/2006 от 12 декември 2006 г. (ОВ L 399 от 30.12.2006 г.) за създаване на процедура за европейска заповед за плащане. Докладчик за становището на ЕИСК относно проекторегламента (COM(2004) 173 окончателен, 19.3.2004 г.) бе г-н Pegado Liz (CESE 133/2005 от 22.2.2005 г., в ОВ С 221 от 8.9.2005 г.).
- Предложение за Регламент за създаване на европейска процедура за малки иски (COM(2005) 87 окончателен от 15.3.2005 г.). Докладчик за становището на ЕИСК по този въпрос бе г-н Pegado Liz (CESE 243/2006 от 14.2.2006 г.).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕО) № 44/2001 от 22.12.2000 г. Докладчик за становището на ЕИСК бе г-н Malosse (ОВ С 117 от 6.4.2000 г.).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕО) № 805/2004 от 21.4.2004 г., въз основа на предложението COM(2002) 159 окончателен, 27.8.2002 г. Становище на ЕИСК CESE 1348/2002 от 11 декември 2002 г., докладчик: г-н Ravoet (ОВ С 85 от 8.4.2003 г.).

⁽⁶⁾ По-специално в съобщението на Комисията, озаглавено „Към по-висока ефективност при получаване и изпълнение на съдебните решения в Европейския съюз“ (ОВ С 33 от 31.1.1998 г.).

⁽⁷⁾ Текстът на тези два члена е много общ и поради това следва да се възприеме тълкувание, произтичащо от прецедентното право и по-конкретно от делото Denilauer (Решение С-125/79 от 21.5.1980 г., стр. 1553) по отношение на член 31. Въпросите, свързани със сроковете, механизмите за екзекутура, условията за сълопроизводство при дадено дело (необходимостта от доказване на „*fumus bonis iuris*“ и „*periculum in mora*“), средствата/гаранциите на защитата и сумата, върху която може да бъде наложен заповед/освобожданието от заповед могат да бъдат предмет на двата упоменати по-горе члена, като по този начин се разшири обхвата на мярката и се изпълнят целите, залегнали в предложението на Комисията.

3.4. Комисията все още не е провела предварителна оценка на въздействието, която следва да вземе под внимание анализа на ситуацията не само в 15-те държави-членки от проучването, на което се опира Зелената книга⁽⁸⁾, но и във всички настоящи държави-членки. Тя трябва да се придружава от реална оценка на мерките, които имат за цел да осигурят по-голяма прозрачност по отношение на активите на длъжниците и изключително важния достъп до информация за техните банкови сметки (при спазване на защитата на банковата тайна), тъй като само при отчитане на всички тези фактори може да се направи правилна оценка на инициативата по отношение на (а) необходимостта от нейното съществуване; (б) нейния обхват и (в) основанието за нея.

4. Общи бележки

4.1. Комитетът е разделил бележките си в две категории:

- а) общи бележки по съществени въпроси относно естеството и обхвата на мярката и
- б) специфични бележки по процедурни въпроси.

4.2. Предварителен въпрос: термини и понятия

4.2.1. Тъй като Зелената книга сигурно ще бъде последвана от правен инструмент (вероятно под формата на регламент на Общността), термините, използвани за определяне на понятията, които ще определят естеството на последващия процедурен ред, следва да бъдат изключително строго дефинирани и технически и правно прецизирани на всеки от езиките на Общността.

4.2.2. При настоящата ситуация поне в пет от езиковите версии⁽⁹⁾ използваните от Комисията термини за установяване на вида на планираната мярка са двусмислени и не непременно равнозначни. Това би могло да доведе до техническо и правно объркване по отношение на правния характер на мярката. Ето защо Комисията следва да действа бързо, за да осигури точността на преводите и да избегне пораждането на несигурност единствено поради използването на неточна терминология⁽¹⁰⁾.

⁽⁸⁾ За да бъде разбрано по-добре съдържанието на Зелената книга, трябва да се вземе предвид не само Работният документ на Комисията (SEC (2006) 1341) от 24.10.2006 г., но и Проучване № JAI/A3/2002/02, в актуализираната му версия от 18.2.2004 г. от проф. д-р. Burkhard Hess, директор на Института за сравнително и частно международно право към Университета в Хайделберг, което може да бъде открито на адрес: http://ec.europa.eu/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

⁽⁹⁾ Онези, с които докладчикът е най-запознат. За съжаление той не владее останалите 15.

⁽¹⁰⁾ Английският термин „attachment“ (запор), дори в техническия/правния му смисъл, е двусмислен, тъй като може да се отнася до това, което на португалски език се нарича „penhora“ или „arresto“. Дори на английски език, предвид правния характер на мярката, шеше да е по-добре да се използва терминът „arrestment“ или „freezing order“, за да се направи разграничение между настоящата концепция и тази на „garnishment“. Освен това, единствено италианският превод — „sequestro conservativo“ — изразява точно превантивния и ограничителен характер на мярката; френският термин „saisie“, с уточнението, че може да означава „присъден от съд по съкратена процедура“, отговаря на изискването; испанският термин „embargo“ изглежда недостъпно точен за изразяване на целта на мярката. **При всички положения на португалски език употребата на думата „penhora“ е напълно погрешна и следва да се замени с „arresto“.**

4.2.3. От анализа на предложените условия (необходимостта от доказване на „*fuitus boni iuris*“ и „*periculum in mora*“) и цел (замразяване или блокиране на внесени в банкови сметки суми до произнасяне на окончателното съдебно решение и принудително изпълнение при гражданското производство за възстановяване на парични активи, очевидно при съдебни производства от граждански или търговски характер, а не при наказателно производство), може основателно да се заключи, че това е **обезпечителна мярка под формата на обезпечителен запор.**

4.3. Обхват на мярката⁽¹¹⁾

4.3.1. Комитетът поставя под въпрос и ограничението на обхвата на защитната мярка до „банкови сметки“.

4.3.2. Запорът върху парични активи, който по необходимост трябва да е универсален, следва да се прилага спрямо всички активи на длъжника до установената в изпълнителното основание сума за запориране. Обезпечителна мярка, подобна на предложената, би могла да е насочена към евентуално налагане на запор на други активи на длъжника, включително дългови ценни книжа, акции, облигации с фиксирана лихва и други права и искове спрямо трети страни, а не само пари, депозирани в определени банкови сметки или сметки в други видове финансови институции. Няма причина да се приеме, че ще е прекалено сложно да се разшири обхватът на мярката, така че да обхване най-малкото движимото имущество, което не е необходимо да бъде регистрирано, както и паричните искове на длъжника (включително акции, облигации с фиксирана лихва, приходи от наеми и други приходи, парични средства дължими от трети страни и др.), тоест движимо имущество, пряко свързано с банкова сметка.

4.3.3. Също така изглежда необосновано да се ограничава обхватът на общността инструмент единствено до обезпечителния запор на банкови сметки: той би могъл ползотворно да се разшири, с необходимите за това промени, така че да обхваща и запор на същите активи, след издаването на изпълнително основание, като се има предвид, че и в този случай могат да са налице същите трудности по отношение на запора и изчезването на стоки (които служат като основание за мярката).

4.3.4. Ето защо Комисията следва да направи надлежна оценка и да обоснове стойността и разходите за мярка, която обхваща единствено обезпечителния запор на пари в банковите сметки на длъжника.

4.4. Етап, на който може да се подаде искане за налагане на мярка за запор

4.4.1. Въпросът за етапа, на който може да се подаде искане за налагане на обезпечителна мярка, автоматично се решава от самото ѝ естество, както е описано по-горе. Съгласно добрата юридическа практика, искането за налагане на обезпечителна мярка следва да може да се подаде по всяко време в съответното съдопроизводство, и по-специално преди началото на главния иск, като подготвителна и превантивна процедура, тъй като именно на този етап от нея ще има най-голяма практическа полза.

⁽¹¹⁾ Според Комитета тази мярка следва да се прилага само по отношение на дълговете на граждани и търговските дългове.

4.4.2. Трябва ясно да се отчитат очевидните характеристики на режима, в зависимост от това дали обезпечителната мярка е приложена преди да започне подаването на главния иск или е получено решение, потвърждаващо иска, преди или по време на производство за принудително изпълнение, или пък дали е даден ход на обжалване пред по-висша инстанция срещу изпълнителното основание, издадено на първа инстанция или накрая, когато изпълнителният акт няма характер на съдебно разпореждане (писмо, запис на заповед, чек или друг акт с изпълнителна сила).

4.5. Юрисдикция на съда

4.5.1. До определена степен, въпросът за юрисдикцията на съда, който да разгледа и наложи обезпечителната мярка, също се решава от горепосоченото. Съдът, който има юрисдикция, очевидно е онзи, който отговаря за основното дело, от момента, в който е внесен искът/е започнало изпълнението на разпореждането.

4.5.2. Но съдът на страната, в която са открити банковите сметки, **също** следва да има юрисдикция, ако мярката се изисква **преди** да бъде внесен искът да е започнало изпълнението на разпореждането. В този случай обаче трябва да се гарантира, че веднага след като бъде подаден главният иск/изпълнителното основание, отговорността за наложената обезпечителна мярка се прехвърля на съда, който има юрисдикция по основното съдебно производство. Дори ако попадне под друга национална юрисдикция, тамошният съд следва да приеме това, без да изисква процедура на признаване (¹²).

4.6. Условия за налагане на мярката

4.6.1. Естеството на разпореждането налага да се осигури съблюдаване на **условията**, които Комисията съвсем точно определя в точка 3.2 на Зелената книга — „*fumus boni iuris*“ и „*periculum in mora*“. Въпреки това, ако вече е издадено разпореждане на съда или друг тип изпълнително основание, ще се изисква единствено доказателство за „*periculum in mora*“, или с други думи — за належаща нужда от мярката за запор.

4.6.2. Допълнително условие за налагане на такава мярка би могло да бъде доказателство, че кредиторът е положил разумни усилия да си върне дълга със съгласието на длъжника и без да прибегва до съдебни процедури.

4.6.3. Отсъствието на изискване за **предварително изслушване** на длъжника е изключително важно за ефективността на мярката. Но това може да върви успоредно с **внасянето на гаранция, чийто размер се определя от съдията**, която е достатъчна, за да покрие евентуална загуба или щета, ако мярката бъде отхвърлена в основното производство или при обжалване (ако то няма суспензивно действие), при условие че мярката се постановява преди да е налице или да бъде получено окончателно съдебно разпореждане.

4.7. Размер на обезпечителната сума и изключения

4.7.1. Сумата, която трябва да бъде обезпечена от мярката, не трябва да надвишава предполагаемата дължима и невъзстановена

сума, плюс сумата на лихвата за просрочено плащане (независимо дали е по договор или по закон), начислена до момента, в който се прилага изпълнителното основание.

4.7.2. В контекста на обезпечителното производство, което неизбежно е временно, и предвид сериозността на замразяването на суми в банкови сметки, Комитетът не счита за законосъобразно да се включват каквито и да било други суми, по-конкретно за покриване на плащания по бъдещи лихви, адвокатски хонорари, банкови такси, съдебни разноски и др.

4.7.3. Комитетът съзнава, че прилагането на този режим би могло да породи допълнителни разходи за банките. Той обаче не смята за законосъобразно тези разходи да бъдат включени в сумите, които ще бъдат замразени във всички банкови сметки на предполагаемия длъжник. Редът за банковите такси и за тяхното възстановяване от кредиторите, използващи тази процедура следва да се определи от националното законодателство. Тези такси следва да се добавят към споразумението за поемане на съдебните разноски, които ще бъдат определени в края на делото.

4.7.4. Общностният инструмент следва също така да зададе параметрите, определящи изключенията по отношение на изпълнението, за да позволят на длъжника (ако длъжникът е физическо, а не юридическо лице) да удовлетворява основните си потребности и тези на семейството си, които, ако е постановено изпълнително основание, може да бъдат застрашени.

4.7.5. След като бъде наложена обезпечителната мярка, банката следва да уведоми съда за всички ограничения за спазването на основанието за запор, в зависимост от вида на сметката на длъжника (разплащателна сметка, спестовна сметка, ипотечна сметка и др.), вида на дохода или приходите, внасяни в нея (надници, хонорари, заплати, пенсии и анюитети, социални осигуровки и др.) и вида на свързаните със сметката разходи (ипотека, изплащане на автомобил, наем, потребителски кредит, изхранване на семейството и др.), в съответствие със законодателството на страната, в която е открита банковата сметка и доколкото банката притежава подобна информация.

4.8. Сметки на трети страни

4.8.1. Аналогично, изглежда, че няма основание за разширяване на обхвата на обезпечителната мярка, така че да покрива банкови сметки, открити на името на трети страни. Когато не е възможно да се установи с точност каква част от парите в сметката принадлежат на длъжника, следва да се приеме, че всеки титуляр на сметката има равен дял.

4.8.2. Освен това е недопустимо няколко сметки да бъдат заповорирани, за да се осигури покритие за една и съща сума, макар действително да няма лесно решение, когато сметките са открити в различни страни: от всеки съд със съответната юрисдикция може да бъде поискано да наложи мярка, без да се знае, че същата мярка е била поискана и на друго място. Проблемът ще продължи да съществува, докато всички производства не бъдат управлявани централно от съда, който има юрисдикцията да гледа главното дело.

(¹²) Вж. Решение на Съда на ЕО по делото Van Uden Maritime B.V. от 17.11.1998 г. — Дело C-391/95 (European Court Reports 1998 г., стр. I-07091).

4.8.3. Поради тази причина изглежда препоръчително, в съответствие с настоящата инициатива, да се определят ясни **задължения за предоставяне на информация** от страната, която подава заявление за запор и от банките, които са предмет на обезпечителната мярка, както и задължение на банките и съдилищата в различните държави-членки да си сътрудничат, при пълно зачитане на правилата за поверителност, защита на данните и банкова тайна, както основателно се посочва в изследването, на което се опира Зелената книга.

4.8.4. Може да се запише, например, че запорираните суми се намаляват *ex-post* и в рамките на определен кратък срок, веднага щом бъде получена информацията от различните банки, ако става дума за повече от една.

4.9. Гаранции за защита на длъжника

4.9.1 Изключително важно е да се гарантира защитата на длъжника, като му/й се осигурят **средства за оспорване на изпълнителното основание в разумен срок** — който Комитетът предлага да бъде най-малко 20 календарни дни — за да покаже, че:

- а) дългът не съществува, изцяло или отчасти;
- б) липсва „*periculum in mora*“;
- в) запорираната сума е неточна;
- г) удовлетворяването на жизненоважните потребности на длъжника или тези на неговото/нейното семейство (ако става въпрос за физическо лице) е застрашено от мярката.

4.9.2. За тази цел трябва да се предвиди възможност длъжникът да бъде уведомен от съда, който има необходимата юрисдикция, веднага щом се установи, че в сметката има достатъчно средства, за да се замрази предполагаемата дължима сума. Въпросната банка следва да представи същата информация на длъжника, веднага щом сметката бъде замразена в съответствие с определените от съда условия.

4.9.3. Общностният инструмент следва също така да посочи **средствата за защита и основанията или мотивите за оспорване/обжалване**, като ги хармонизира на общностно ниво, за да се гарантира еднакво третиране на казусите във всяка компетентна юрисдикция и идентични средства за защита. Важно ще е да се определи видът на обжалването (дали има суспензивно действие или не) и кой съд е компетентен да го разглежда, когато съдът, издаващ основанието и съдът, който се произнася по главния иск, са от различни национални юрисдикции.

4.9.4. Важно е също така да се определи **срок** за започване на основното производство или за подаване на молба за екзекватура, който започва да тече от деня, в който кредиторът е уведомен за привеждането в изпълнение на мярката. Комитетът счита, че краен срок от 60 календарни дни би бил разумен, независимо от решението за налагане на обезпечителна мярка.

4.10. Общностният инструмент и неговото естество

4.10.1. В своята Зелена книга Комисията не заявява ясно какъв правен инструмент възнамерява да използва, за да реализира своята инициатива. С оглед на желаните цели и като средство за осигуряване на идентичност на процедурите в различните държави-членки, ЕИСК счита, че подходящата форма за този инструмент е **регламент**, какъвто е случаят с други сходни инструменти в контекста на европейското правно пространство.

4.10.2. Един по-различен, но тясно свързан с тази проблематика въпрос е този за неговия обхват. Ако мярката се сметне за необходима, Комисията би могла — какъвто е случаят с други, идентични инструменти — да направи процедурата приложима единствено за трансгранични случаи и да я направи **по избор** (т.нар. „режим 28“), оставяйки на кредиторите избор между хармонизиран общностен инструмент и съществуващата възможност да използват приложимите разпоредби на международното частно право.

4.11. Разходи

ЕИСК предлага правилата, регламентиращи разходите, да следват правилата, посочени в член 7 на Регламент (ЕО) № 805/2004 с всички необходими промени ⁽¹³⁾.

5. Конкретни бележки

5.1. По отношение на въпроси, свързани специално с формата, Комитетът изразява съгласие, че процедурата по подаване на молба за екзекватура следва да бъде отменена в случая на решение, с което се издава обезпечителна мярка, независимо кой съд има юрисдикция.

5.2. Комитетът също така счита, че правилата относно уведомлението на банката и предполагаемия длъжник от страна на съда не бива да налагат ненужни формалности, при условие че гарантират автентичността на инструмента и самоличността на длъжника. Правилата, които вече са изложени в Регламент (ЕО) № 1348/2000 изглеждат уместни в случая ⁽¹⁴⁾. Сметките, които да бъдат замразени, също следва да бъдат установени възможно най-точно, за да се избегне налагането на обща мярка за запор.

5.3. Комитетът също така счита, че издаденото от съда разпореджане следва да бъде приведено в изпълнение от банката при посочените от съда условия, като същевременно се гарантират всички законови операции, които вече са в ход, като предходни ангажменти, гарантирани с писмо, записи на заповед или чекове, и задължения към преференциални кредитори като държавата, социалноосигурителните институции или служителите. При всички случаи, банката следва да бъде отговорна за салдото на сметката към датата на получаване на изпълнителното основание за запор и следва да гарантира, че сметката се замразява автоматично, веднага щом пристигне изпълнителното основание, дори по електронен път, ако е извън работно време. Банката следва да носи отговорност за всяка небрежност, водеща до изчезването на суми, прехвърлени след този момент.

⁽¹³⁾ Член 7 гласи: „Когато решението включва изпълняемо решение по сумата от разносните, свързана със съдебната процедура, като се включва и лихвеният процент, то е също легализирано в качеството на европейско изпълнително основание, що се отнася до разходите, освен ако длъжникът определено не е възразил срещу неговото задължение да поеме въпросните разноси, съгласно закона на държавата-членка по произход.“

⁽¹⁴⁾ Регламент (ЕО) № 1348/2000 от 29.5.2000 г., ОВ L 160 от 30.6.2000 г.

5.4. Комитетът изразява съгласие с идеята от банките да се изисква незабавно да уведомят съда, по електронен път или чрез друг метод на комуникация, относно начините на изпълнение на мярката.

5.5. Общностното законодателство не следва да определя правила за класация на кредитори, които се съревновават за една и съща банкова сметка. Комитетът подкрепя прилагането на националното законодателство.

5.6. Комитетът счита, че практическото изпълнение на мярката следва да се регламентира от националното право на държавата, която има необходимата юрисдикция, в съответствие с приложимите общи правила за уреждане на спорове.

5.7. И накрая, Комитетът би желал да обърне внимание на Комисията върху необходимостта да се предвиди механизъм за превод на документи, свързани с действието на предложението режим, подобно на механизма, създаден по член 21, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕО) № 1896/2006 от 12 декември 2006 г.

Брюксел, 26 септември 2007 г.

Председател

на Европейския икономически и социален комитет

Dimitris DIMITRIADIS

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Опростяване на регулаторната среда в машиностроителния сектор“

(2008/C 10/03)

На 8 януари 2007 г. г-жа Margot WALLSTRÖM и г-н Günter VERHEUGEN, заместник-председатели на Европейската комисия, поискаха от Европейския икономически и социален комитет да изготви проучвателно становище относно: „Опростяване на регулаторната среда в машиностроителния сектор“.

Специализирана секция „Единен пазар, производство и потребление“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие становището си на 18 юли 2007 г. (докладчик: г-н Iozia).

На 438-ата си пленарна сесия, проведена на 26 и 27 септември 2007 г. (заседание на 26 септември), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 138 гласа „за“, 2 гласа „против“ и 3 гласа „въздържал се“.

1. Заключение и препоръки

1.1 Европейската машиностроителна индустрия е ключов, високотехнологичен отрасъл на европейската икономика. През 2006 г. е реализиран оборот, възлизаш на няколко стотици милиарда евро, от над 130 000 предприятия, които изнасят една трета от продукцията си. Машиностроителната индустрия и електромеханиката, които създават висока добавена стойност, осигуряват заетост на над четири милиона висококвалифицирани работници в Европейския съюз.

1.2 Машиностроителната индустрия и електромеханиката могат да допринесат повече от който и да е отрасъл за постигане на целите на Лисабонската стратегия чрез развиването на обучението през целия живот, обмена на опит и добри практики и поддържането на най-високо ниво на конкурентоспособността си и способността си за проникване на световните пазари.

1.3 ЕИСК поддържа инициативите на Комисията за увеличаване на конкурентоспособността на отрасъла и за подобряване на референтната правна рамка чрез по-добро и по-ефективно регулиране, като се отчитат особеностите на сектора, който включва десетки хиляди малки и средни предприятия. По-добро

законодателство, поне по отношение на този отрасъл, не означава липса на законодателство, а осигуряване на ясна, стабилна рамка, с лесни за прилагане правила и сведени до минимум административни разходи.

1.4 ЕИСК приветства решението на Комисията да му повери деликатната задача да определи с възможно най-голям консенсус областите на действащото законодателство на Общността, които имат нужда от опростяване, в контекста на дейностите, които са подтикнали законодателните органи да създадат по-добро и по-опростено законодателство.

1.5 ЕИСК отбелязва, че понастоящем са в ход няколко законодателни инициативи, свързани с този отрасъл: необходимо е да се съгласуват различните засегнати интереси — икономически, социални и екологични. Изграждането на вътрешния пазар не трябва да застрашава други много важни аспекти, като например здравето и безопасността на работното място или защитата на потребителите и околната среда в контекста на целите на Лисабонския дневен ред. ЕИСК смята, че е необходима стратегия, която да интегрира и координира различните инициативи.